

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 380)

Gümrük Kanununun 65 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/623)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-605/06329

11.10.1993

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 17.9.1993 tarihinde kararlaştırılan "Gümrük Kanununun 65 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller

Başbakan

GEREKÇE

1615 sayılı Gümrük Kanununun ithal eşyasının kıymet unsurlarını belirleyen 65 inci maddesi, 15.12.1950 tarihli Brüksel Gümrük Kıymeti Tanımı Sözleşmesi kurallarına uygun olarak düzenlenmiştir.

Brüksel Gümrük Kıymeti Sözleşmesinin "İthal eşyasının gümrük vergisine esas olan kıymeti, gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başladığı tarihteki normal fiyattır" şeklindeki subjektif esasa dayanan temel prensibi yansıtır, alıcı ve satıcı arasında ilişki bulunması halinde kıymetin reddini öngörmesi, satıcının alıcıya sağlayabileceği makul ölçüdeki iskontoları gözardı etmesi, özellikle bazı ülkelerin gümrük idarelerinin keyfi ve hayali uygulamalarına neden olmuş ve dünya ticaretinin normal akışında aksamalara yolaçan kıymet araştırmaları, GATT nezdinde "Tarifedışı Engel" olarak görülmeye başlanmıştır.

Cenevre'de bu sakıncaları gidermeye yönelik olarak hazırlanan "Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) VII. Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma'nın onaylanması 12.5.1988 tarihli ve 3447 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve aynı Anlaşma 30.7.1988 tarihli ve 88/13194 sayılı Kararname ile onaylanmış bulunmaktadır.

Anlaşmanın 21 inci maddesinde öngörülen beş yıllık hazırlık dönemi 12.2.1994 tarihinde sona erecektir. Bu bakımdan, "Cenevre Kıymet Kodu" diye adlandırılan sözkonusu Anlaşmanın 12.2.1994 tarihinden önce millî mevzuata uyarlanması zorunlu görülmektedir.

Bunu sağlamak amacıyla bu Tasarı hazırlanmıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/623

19.11.1993

Karar No. : 4

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 17.10.1993 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Gümrük Kanununun 65 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı" Başkanlığa aynı tarihte Komisyonumuza havale edilmiş ve Komisyonumuzun 19.11.1993 tarihinde yaptığı 18 inci birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Nafiz Kurt'un başkanlığında Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Gümrük Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 1615 sayılı Gümrük Kanununun ithal eşyasının kıymet unsurlarını belirleyen 65 inci maddesi, 15.12.1950 tarihli "Brüksel Gümrük Kıymeti Tanımı Sözleşmesi" kurallarına uygun olarak düzenlenmiştir. Ancak, anılan sözleşme esaslarına göre yapılan uygulamalarda dünya ticaretinin normal akışında aksamalara yolaçan bazı sakıncalar ortaya çıkmıştır.

Bu sakıncaları gidermeye yönelik olarak Cenevre'de hazırlanan "Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) VII. Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma"nın onaylanması Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce 12.5.1988 tarihli ve 3447 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve 30.7.1988 tarihli ve 88/13194 sayılı Kararname ile onaylanmış bulunmaktadır.

Onayladığımız anlaşmanın 21 inci maddesinde öngörülen beş yıllık hazırlık dönemi 12.2.1994 tarihinde sona ereceğinden, "Cenevre Kıymet Kodu" diye adlandırılan sözkonusu anlaşmanın 12.2.1994 tarihinden önce millî mevzuata uyarlanması gerekmektedir.

Tasarı ile, ithal eşyasının gümrük vergisine esas olan kıymetinin tesbitinde, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) VII. Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşmanın esas alınmasını sağlamak amacıyla, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 65 inci maddesinin bu doğrultuda yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

Yapılan görüşmeler sonucunda tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 65 inci maddesini değiştiren Çerçeve 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Komisyonumuz ayrıca, Millî mevzuatın "Cenevre Kıymet Kodu" diye adlandırılan sözkonusu Anlaşmaya göre yeniden düzenlenebilmesi için, Anlaşmanın 21 inci maddesinde öngörülen süre 12.2.1994 tarihinde sonra ereceğinden, tasarının İçtüzüğü'nün 53 üncü maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca Genel Kurul'da öncelikle görüşülmesini istemeyi kararlaştırmıştır.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
İlyas Aktaş
Samsun
Sözcü
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Bilal Güngör
Ankara
İmzada bulunamadı
Üye
Süleyman Hatinoğlu
Artvin
Üye
Bahattin Şeker
Bilecik
Üye
Zeki Ergezen
Bitlis
İmzada bulunamadı
Üye
A. Adnan Türkoğlu
Çorum
Üye
Mehmet Gözlükaya
Denizli
Üye
Nami Çağan
İstanbul
Üye
Mehmet Alp
Kars
Üye
Osman Develioğlu
Kayseri

Başkanvekili
Mehmet Dönen
Hatay
Kâtip
Hayri Doğan
Antalya
Üye
Gaffar Yakın
Afyon
Üye
M. Nedim Budak
Ankara
İmzada bulunamadı
Üye
Melih Pabuçcuoğlu
Balıkesir
Üye
Edip Safder Gaydalı
Bitlis
İmzada bulunamadı
Üye
Nevfel Şahin
Çanakkale
Üye
Muharrem Şemsek
Çorum
Üye
Abdullah Aykon Doğan
Isparta
Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
Üye
Nurhan Tekinel
Kastamonu
Üye
Abdullah Gül
Kayseri
İmzada bulunamadı

Üye
Alaettin Kurt
Kocaeli
Üye
Mustafa Yılmaz
Malatya
Üye
Nevşat Özer
Muğla
Üye
Koray Aydın
Trabzon

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Münir Doğan Ölmeztoprak
Malatya
Üye
Doğan Baran
Niğde
Üye
Vahdet Sinan Yerlikaya
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Gümrük Kanununun 65 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 19.7.1972 tarihli ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun 65 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 65. — İthal eşyasının gümrük vergisine esas kıymeti, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma hükümlerine göre tayin ve tespit olunur.”

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. T. Çiller
Başbakan

Devlet Bakanı
Y. Aktuna

Devlet Bakanı
İ. Téz

Devlet Bakanı
T. Akyol

Devlet Bakanı
N. Kurt

Devlet Bakanı
C. Erhan

Devlet Bakanı
E. Şahin

Devlet Bakanı
Ş. Erdem

Millî Savunma Bakanı
N. Ayaz

Dışişleri Bakanı
H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı
N. Mentese

Sağlık Bakanı
R. Serdaroğlu

Tarım ve Köyişleri Bakanı
R. Şahin

Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. T. Köse

Kültür Bakanı
D. F. Sağlar

Orman Bakanı
H. Ekinci

Devlet Bakanı
N. Cevheri

Devlet Bakanı
M. Gölhan

Devlet Bakanı
B. S. Daçe

Devlet Bakanı
G. Müftüoğlu

Devlet Bakanı
M. Kahraman

Devlet Bakanı
M. Çiloğlu

Devlet Bakanı
A. Şanal

Adalet Bakanı
M. S. Oktay

İçişleri Bakanı
M. Gazioglu

Maliye Bakanı
İ. Atilla

Bayındırlık ve İskan Bakanı
Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı
M. Köstepen

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı
M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
V. Atasoy

Turizm Bakanı
Prof. A. Ates

Çevre Bakanı
R. Akçalı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Gümrük Kanununun 65 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

